

Borgen aandacht homoseksualiteit in het jongerenwerk

Actieplan

Anna Honigh (Streetcornerwork)
Aude Logger (Dock)
Arie Seekles (Sportservice Amsterdam)
Johan Kraaikamp (Sportservice Amsterdam)
Ahmet Balci (Combiwel)
Hannah van der Grient (Youth for Christ)
Güldemet Arisoy (Dynamo)
Kamiel Koops (Youth Spot HvA)

Oktober 2013

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Doelstelling	4
3.	Doelgroep	4
4.	Stappen om tot actie over te gaan	5
4.1	Zichtbaarheid LHBT vriendelijk	
4.2	Management / teamleiders	
4.3	Team (professionals op de werkvloer)	
4.4	Contact met jongeren algemeen	
4.5	Contact met LHBT jongeren	
4.6	Contact met ouders	
4.7	Stadsdeel / bestuur	
5.	Samenwerkingspartners	9
6.	Randvoorwaarden	10

Bijlage

1. Inleiding

Seksuele diversiteit (homoseksualiteit) is vaak een onzichtbaar aandachtsgebied binnen het jongerenwerk en de jeugdhulpverlening. “We komen ze niet tegen in het veld” is een veel gehoorde uitspraak. Aangezien 10% van alle jongeren LHBT is¹, lijkt dat onwaarschijnlijk. Hoewel de sociale acceptatie van homoseksualiteit al enkele jaren toeneemt ten opzichte van vorige jaren² (onderzoek van Sociaal en Cultureel Planbureau onder bevolking Nederland 16+), laat de houding van jongeren soms nog te wensen over. Vooral jongere jongeren (11-17 jaar), jongeren met een etnische en/of gelovige achtergrond en lageropgeleide jongeren accepteren homoseksualiteit minder.^{3,4,5} Algemeen genomen is dit juist de groep waarmee het jongerenwerk te maken heeft.

Homogereleerde geweldsincidenten zijn daarbij, ondanks de door het Sociaal en Cultureel Planbureau genoemde stijging van sociale acceptatie van homoseksualiteit, alleen maar flink gestegen de afgelopen jaren. In 2009 waren er in totaal 371 meldingen van homogereleerde incidenten, in 2010 waren dit er volgens het Roze in Blauw netwerk van de politie in Amsterdam 487 en in 2012 564 (waarbij ook nog opgemerkt kan worden dat het werkelijke aantal waarschijnlijk hoger ligt, omdat een deel geen melding maakt).⁶ Uit het onderzoek *Als ze maar van me afblijven* van de UvA blijkt dat daders van homogeweld vaak jong zijn. Juist in de leeftijd dat jongeren zich op seksueel gebied ontwikkelen staan ze veelal negatief ten opzichte van homoseksualiteit.⁷

Naast het onderwijs is het jongerenwerk een plek waar homovijandig gedrag onder jongeren kan worden aangepakt en de acceptatie kan worden vergroot. Jongerenwerkers hebben een agogische taak en hebben veel contact met jongeren.

De Dienst Maatschappelijk Ontwikkeling van Amsterdam en de stadsdelen hebben het bespreekbaar maken van homoseksualiteit binnen het jongerenwerk dan ook tot speerpunt benoemd. Youth Spot heeft de opdracht gekregen om om de aandacht voor homoseksualiteit in het jongerenwerk stevig te verankeren met het dialoogproject “Homoseksualiteit Verankerd”.

Het actieplan, *Borging aandacht homoseksualiteit*, is één van de concrete producten van het dialoogproject. Eerdere projecten hebben geleerd dat het beschikken over de relevante kennis en vaardigheden en tools alleen niet voldoende is om aandacht voor homoseksualiteit te borgen. Aanvullend is nodig dat er vanuit overheidsbeleid en de jongerenwerkaanbieders structurele aandacht is voor het onderwerp.

Het dialoogproject “Homoseksualiteit Verankerd” bestaat uit drie delen. In het eerste deelproject is per stadsdeel het dialoogproject aangeboden aan jongerenwerkteams in Amsterdam. Dit heeft geresulteerd in 69 jongerenwerkers die via de dialoogmethode getraind zodat zij kunnen signaleren wat zich afspeelt in en rond het jongerencentrum op

¹ Wikipedia.

² Acceptatie van homoseksuelen, biseksuelen en transgenders in Nederland 2013, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2013

³ Health Behaviour in Schoolaged Children (hbsc), 2009

⁴ Acceptatie van homoseksuelen, biseksuelen en transgenders in Nederland 2013, Sociaal en Cultureel Planbureau, 2013

⁵ Seks onder je 25^e, 2012

⁶ COC

⁷ Als ze maar van me afblijven: Een onderzoek naar antihomoseksueel geweld in Amsterdam, 2008

gebied van homoseksualiteit (coming-out, pesterijen, verborgen hulpvragen, etc.) en beschikken zij over de vaardigheden om homovijandigheid te verminderen en homoseksualiteit bespreekbaar te maken. In het tweede deelproject wordt de methodiek doorontwikkeld. Een onderdeel is een evaluatie van de training. Alle deelnemende jongerenwerkers hebben hiervoor een vragenlijst ingevuld. Momenteel worden de resultaten geanalyseerd. Daarnaast wordt een toolkit met relevante werkvormen ontwikkeld voor jongerenwerkers die zij kunnen inzetten om in het contact met jongeren homoseksualiteit bespreekbaar te maken. In het derde deelproject wordt aandacht besteed aan de borging van homoseksualiteit binnen het jongerenwerk. Hiertoe worden twee plannen ontwikkeld om het thema homoseksualiteit te borgen. Het ene plan is gericht op borging binnen het onderwijs (sociaalagogische opleidingen) in Amsterdam en het andere betreft het eerder genoemde actieplan voor borging binnen het jongerenwerk.

Het actieplan *Borging aandacht homoseksualiteit* is bedoeld voor jongerenwerkers en hun management. Dit actieplan biedt houvast voor het omgaan met homoseksualiteit in je werkveld en het creëren van structurele aandacht voor seksuele diversiteit binnen jouw organisatie. Het zal per organisatie en situatie verschillen welke onderdelen relevant en haalbaar zijn. De ene organisatie heeft al meer aandacht voor het onderwerp dan de andere organisatie. Het idee van dit actieplan is dan ook dat je zelf de keuze maakt welke onderdelen je wel of niet inzet.

Jongerenwerkers werkzaam in verschillende stadsdelen en van verschillende welzijnsorganisaties (Combiwel, Streetcornerwork, Dock, Dynamo, SportService Amsterdam en Youth for Christ) in Amsterdam hebben dit actieplan ondersteund door Youth Spot opgesteld.

Leeswijzer

In dit actieplan komt achtereenvolgend aan bod wat de doelstellingen zijn (hoofdstuk 2), wie de doelgroep is (hoofdstuk 3), wie de samenwerkingspartners zijn (hoofdstuk 4), wat het jongerenwerk kan doen om de aandacht voor homoseksualiteit te borgen (hoofdstuk 5) en wat de randvoorwaarden zijn (hoofdstuk 6). Daarnaast zijn in de bijlage onder andere werkvormen te vinden die als inspiratie kunnen dienen voor het bespreekbaar maken van homoseksualiteit in contact met jongeren.

In dit actieplan wordt veelal van LHBT jongeren gesproken. Hiermee worden jongeren bedoeld die lesbisch, homo, biseksueel of transeksueel zijn. LHBT is een afkorting voor Lesbisch, Homo-, Bi- en Transseksueel. Tevens wordt in dit plan bewust van 'homoseksualiteit' besproken en niet van seksuele diversiteit. In principe kun je ook de term seksuele diversiteit gebruiken als je dat prettiger vindt. Belangrijk is daarbij wel dat er dan op wordt gelet dat homoseksualiteit in het bijzonder niet wordt overgeslagen. Omdat de begrippen 'homoseksueel' en 'homoseksualiteit' vaak meer weerstand oproepen dan bijvoorbeeld 'lesbiennes' en 'seksuele diversiteit', is het juist belangrijk om dit bewust te benoemen. Vandaar dat er in dit plan gekozen is de term 'homoseksualiteit' te gebruiken.

2. Doel

Via het jongerenwerk wordt in het dialoogproject getracht de tolerantie van jongeren ten opzichte van homoseksualiteit te vergroten. Het volgen van de dialoogtraining heeft jongerenwerkers de inzichten en handvatten gegeven om homoseksualiteit bespreekbaar te maken onder jongeren en heeft de professionele houding ten opzichte van homoseksualiteit aangescherpt. Het doel van dit actieplan is te zorgen dat homoseksualiteit bespreekbaar blijft. Anders gezegd is het **doel** van dit actieplan *“het borgen van aandacht voor homoseksualiteit in het jongerenwerk”*.

Dit houdt in dat:

- Het onderwerp homoseksualiteit op de agenda blijft staan en
- Er voldoende handvatten / werken zijn om homoseksualiteit te bespreken.

3. Doelgroep

De doelgroep van dit actieplan zijn professionals binnen het jongerenwerk. Bedoeling is namelijk dat het thema homoseksualiteit geborgd wordt in het jongerenwerk.

Met ‘professionals binnen het jongerenwerk’ kunnen allerlei functies bedoeld worden van directeur tot aan teamleider tot aan jongerenwerker. In dit actieplan ligt de nadruk op de professional in het jongerenwerk die dagelijks in direct contact staat met jongeren. Dat neemt niet weg dat dit actieplan voor elke professional binnen het jongerenwerk interessant kan zijn.

4. Stappen om tot actie over te gaan

Wat kun je concreet doen binnen je organisatie om te zorgen dat het thema homoseksualiteit bespreekbaar is en blijft? Hieronder vind je op verschillende niveaus en onderdelen welke acties je kunt ondernemen.

Het is aan jou welke acties je wil en kunt ondernemen. Sommige acties vragen niet alleen iets van jou maar bijvoorbeeld ook iets van je team of het management.

4.1 Zichtbaarheid LHBT vriendelijk

Zichtbaar maken dat je als organisatie LHBT vriendelijk bent, is een eerste stap in het bespreekbaar maken van homoseksualiteit en een eerste opening voor een gesprek.

- Bespreken hoe de organisatie zichtbaar kan maken LHBT vriendelijk te zijn en dit toepassen (bijvoorbeeld: een regenboogsticker op het raam of de deur plaatsen (zie bijlage voor voorbeeld), op de website een regenboog logo opnemen/ nieuws items op site opnemen die over LHBT issues gaan / op website naar LHBT sites verwijzen, folders / posters neerleggen op kantoren / kantines / centra)
- Tip: zorgen dat je het zichtbaar maakt zonder er teveel nadruk op te vestigen. Teveel nadruk kan zowel LHBT jongeren als andere jongeren ook afschrikken.

4.2 Management / teamleiders

Onder de aandacht brengen en houden

- Seksuele diversiteit op de agenda zetten en bespreekbaar maken onder collega's: Hoe staat de individuele medewerker er in? Hoe staat het team als geheel er in? Wat is een professionele houding ten aanzien van dit onderwerp?
- Zorgen dat onderwerp op de agenda (minimaal 2 keer per jaar) blijft (kracht van herhaling). Daarbij regelmatig casusbesprekingen inplannen.
- Een aandachtsfunctionaris voor het onderwerp aanwijzen.

Onderdeel van beleid maken

- Opnemen in individuele - en teamwerkplannen
- Aandacht voor onderwerp tijdens sollicitatiegesprekken en inwerkprogramma nieuwe medewerkers

Activiteiten organiseren / faciliteren

- Thema teambijeenkomsten organiseren en faciliteren

4.3 Team (professionals op de werkvloer)

Afspraken maken

- Schelden / misbruik LHBT woorden: bespreken en vaststellen bij welke scheldwoorden er wordt ingegrepen en hoe, zodat er een eenduidige aanpak is vanuit de organisatie. En deze aanpak kunnen toepassen.
- Bespreken, trainen en vaststellen binnen organisatie hoe homoseksualiteit (seksuele diversiteit) besproken kan worden met jongeren.
- Fysieke LHBT agressie: hoe in te grijpen, wat is het protocol? Dit binnen de organisatie met het team bespreken en vastleggen.
- Tijdens teamoverleg signalen rondom worsteling met seksuele identiteit van een jongere bespreken.

Activiteiten organiseren / bij activiteiten en externe aanleidingen aanhaken

- Roze agenda met speciale data waar groepsactiviteiten aan gekoppeld kunnen worden inzetten.
- Bij bestaande activiteiten rondom homoseksualiteit, diversiteit of anderzijds gerelateerd aanhaken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het Speak Up debat (COC) of een roze borrel van het stadsdeel.
- Externe aanleidingen gerelateerd aan homoseksualiteit aangrijpen en inzetten om het thema bespreekbaar te maken. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan berichten in de media over homo gerelateerd geweld in de buurt.
- Brainstormen over verschillende activiteitsvormen om met jongeren op een (speelse) wijze het thema te kunnen behandelen; debat, dialoog, schrijfopdrachten, doe-opdrachten, oefeningen, spelletjes, groeps- en individuele opdrachten, gebruik verschillende expressievormen; multi media, theater, beeldend werken, interview, fotografie e.d.

Bruikbare werkvormen verzamelen en inzetten

- Door samen met collega's alle werkvormen die je gebruikt hebt om homoseksualiteit bespreekbaar te maken die werken te documenteren, bouw je een basisdocument op waar jij en (nieuwe) collega's op kunnen terugvallen. Hierbij kun je werkvormen indelen per doelgroep (bijvoorbeeld leeftijdsgroepen, religieuze achtergrond, LHBT). Daarnaast kun je gebruik maken van de eerder genoemde toolkit (te verschijnen winter 2013).

Praktische instrumenten beschikbaar stellen

- Behalve het verzamelen van werkvormen kun je ook informatie en al bestaande methodieken opzoeken en onder je collega's verspreiden. Deze informatie biedt de jongerenwerker meer verdieping en achtergrondinformatie en hij/zij kan dit vervolgens gebruiken bij het bespreekbaar maken van homoseksualiteit. Hierbij kun je denken aan:
 - Sociale roze kaart⁸ (waar kunnen we LHBT jongeren naar toe sturen?)
 - Achtergrondinformatie (cijfers, culturele verschillen) LHBT organisaties/sites waar ook niet LHBT jongeren terecht kunnen voor informatie)
 - Methodieken en materialen opnemen in algemene handboeken
 - Aan het onderwerp gerelateerde foldermateriaal en posters
 - Aan het onderwerp gerelateerde boeken

4.4 Contact met jongeren algemeen

Wanneer een gevoelig onderwerp als homoseksualiteit in contact met jongeren besproken wordt of dient te worden, is het handig om van enkele punten bewust te zijn. Deze staan hieronder aangegeven.

Algemene punten:

- *Sekse*: de jongeren laten deelnemen in discussies en activiteiten in verschillende samenstellingen om veiligheid te waarborgen. Dus zo nodig in gescheiden groepen de activiteit laten plaatsvinden; meiden en jongens apart, daarnaast ook gemengd.
- *Achtergrond*: jongeren hierin niet opdelen, juist bij elkaar houden. Een meer liberale, milde achtergrond kan juist helpen in de discussie of activiteit bij iemand met een meer conservatieve opvoeding. Het kan echter soms beter zijn wel in aparte groepen een onderwerp te bespreken, om bijvoorbeeld een sterke tweedeling te vermijden. Per situatie kun je dit bekijken en inschatten.
- *Ten aanzien van hulpverlening*: als begeleider vanaf het eerste moment van de intake een open houding aannemen en niet vanzelfsprekend uitgaan van heteroseksualiteit (vraag bv openlijk naar het hebben van een vriendje *of* vriendinnetje).

Manieren om thema bespreekbaar te maken per leeftijdscategorie:

- groep 8-12 jaar: in de bestaande activiteiten binnen het jongerenwerk aandacht aan besteden. Eventueel integreren bij onderwerpen als; verliefd, seksuele voorlichting, seksuele ontwikkeling, vooroordelen, schelden/woordgebruik, pesten.
- Groep 13-16 jaar: binnen het jongerenwerk dit onderwerp behandelen in workshops gelinkt met een onderwerp gerelateerd actief uitje.

⁸ Zie bijlage.

- Groep 17+: in dialoog en debatvorm zetten. Ook aansluiten bij andere onderwerpen als identiteit, tolerantie/vooroordelen, diversiteit, discriminatie. Als peer educator fungeren bij jongere doelgroep in voorlichting.

4.5 Contact met LHBT jongeren

Wanneer een LHBT jongere je benadert:

- Een luisterend oor bieden (in 1 op1 gesprekken achterhalen waar nodig is of dit een obstakel in iemands leven is. Bijvoorbeeld vragen of ouders het al weten. En zo ja hoe ze het hebben ontvangen. Zo nee wat hem/haar tegenhoudt (zeker niet doelend op uit de kast te moeten komen), etc.)
- Vragen of hij/zij steun nodig heeft, deze geven en /of doorverwijzen.
- Een open en welkome houding bieden binnen het jongerenwerk en -hulpverlening. Een positieve sfeer creëren met duidelijke grenzen binnen het jongeren centrum; iedereen is welkom, er wordt niet gescholden, etc. Als professional optreden als er iets gebeurt rondom LHBT jongeren.
- Aanbieden om deel te nemen aan het reguliere aanbod, mocht dit in eerste instantie een drempel zijn.
- Vragen of hij/zij al vertrouwenspersonen heeft in eigen netwerk en bekend is met andere LHBT organisaties en faciliteiten buiten het jongerenwerk. Zo niet, de jongere over de LHBT organisaties en faciliteiten inlichten en aanbieden samen een vertrouwenspersoon te zoeken.

In de sport is het gebruikelijk is dat er gewerkt wordt met vertrouwenspersonen en kan worden doorverwezen naar vertrouwenspersonen van het NOC*NSF (Nederlands Olympisch Comité* Nederlandse Sport Federatie). Binnen het voetbal specifiek kan worden doorverwezen naar vertrouwenspersonen van de KNVB.

4.6 Contact met ouders

Er is bij het opstellen van dit actieplan discussie geweest over het wel of niet benoemen van het contact met ouders. Sommige jongerenwerkers hebben minder contact met ouders en andere jongerenwerkers meer. Een jongerenwerker: “In ons jongeren centrum betrekken we de ouders wel eens bij het programma, maar we hebben niet intensief contact met ouders.”

Daarbij is het nog niet helder of het raadzaam en mogelijk is het onderwerp homoseksualiteit aan te kaarten binnen de korte tijdspanne dat een jongerenwerker de ouder spreekt. Behalve dat er vaak weinig tijd is om de ouder te spreken, is het bespreken van het onderwerp met een ouder niet zonder risico. Sowieso is het bespreken van de situatie van de jongere zonder vooraf dit met de jongere te overleggen niet wenselijk, omdat je het vertrouwen van de jongere kan schaden (en daarmee de relatie). Daarbij weet je niet wat de houding van de ouders is t.o.v. de seksuele identiteit van de jongere (en daarmee niet weet wat de reactie is) en kun je de veiligheid van de jongere dus niet garanderen. Wil je het na overleg met de

jongere toch bespreken met de ouders dan moet je vooraf maatregelen nemen om de veiligheid van de jongere te kunnen waarborgen.

Voor nu is besloten het contact met ouders niet op te nemen in dit plan en de komende periode van implementatie te laten uitwijzen of dit wel of niet raadzaam is.

4.7 Stadsdeel/bestuur

Onderwerp onder de aandacht brengen

- Het onderwerp homoseksualiteit bij contact met het stadsdeel aankaarten en onder de aandacht brengen, kan een eerste stap zijn naar een subsidie beschikking. Daarbij is het voor een stadsdeel waardevol om te horen wat de behoeftes zijn van het jongerenwerk, zodat zij daar mogelijk op kunnen inspelen.

5. Samenwerkende partners

Samenwerken met andere organisaties is een makkelijke manier om er voor te zorgen dat het onderwerp homoseksualiteit aan bod komt. Afhankelijk van de reden van samenwerking verschilt het welke organisatie het beste past. Redenen voor samenwerking kunnen variëren van samen een event organiseren, doorverwijzen voor informatie, begeleiding en hulp tot aan het vinden van inleiders en gesprekspartners.

Om een beeld te geven van met welke organisaties er samengewerkt kan worden, staan hieronder het soort organisaties waarmee de jongerenwerkers die dit actieplan hebben opgesteld in dit kader samenwerken. In de bijlage is een lijst met LHBT organisaties waar je mee zou kunnen samenwerken opgenomen.

Samen een event organiseren of aanhaken bij bestaande events:

- Maatschappelijk werk (bijv. Argan, Jongeren Servicepunt)
- Buurtopbouwwerk (bijv. homoseksualiteit koppelen aan vreedzame school/wijk of plannen rondom pedagogische wijkaanpak)
- Onderwijs (basisscholen, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs)
- Sportinstellingen (bijv. KNVB)

Doorverwijzen voor informatie:

- LHBT organisaties (COC, Veilige Haven, Secret Garden, Pride Photo Award etc)
- Hulpverleningsorganisaties (bijv. Arkin, Ouder en Kind Centrum)
- Kennisorganisaties (bijv. FIOM)

Doorverwijzen voor begeleiding en hulp:

- LHBT organisaties (COC, Veilige Haven, Secret Garden, Pride Photo Award etc)
- Hulpverleningsorganisaties (bijv. Arkin, Ouder en Kind Centrum)
- Kennisorganisaties (bijv. FIOM)

Vinden inleiders & gesprekspartners:

- LHBT organisaties (COC, Veilige Haven, Secret Garden, Pride Photo Award etc)

6. Randvoorwaarden

Om homoseksualiteit bespreekbaar te maken en concrete stappen te zetten zoals in het vorige hoofdstuk is beschreven, moet aan een aantal randvoorwaarden worden voldaan. Als niet aan deze randvoorwaarden voldaan kan worden, kan het mogelijk zijn dat je bepaalde acties niet kunt uitvoeren of je niet gesteund genoeg voelt dit te doen. Je kan als professional bijvoorbeeld vol goede ideeën zitten, maar als je niet gesteund wordt door je leidinggevende of de organisatie kan het lastig zijn deze ideeën uit te voeren.

De randvoorwaarden worden hieronder beschreven.

Professionaliteit

- Om homoseksualiteit onder jongeren bespreekbaar te kunnen maken en daarbij de benodigde veiligheid te kunnen bieden is het belangrijk dat de jongerenwerker zelf vertrouwd is met het onderwerp. Dat betekent dat het onderwerp voor de jongerenwerker zelf geen taboe is, de jongerenwerker sensitief is voor eventuele taboes en worstelingen bij de ander en over de noodzakelijke kennis en vaardigheden beschikt om om te gaan met homofobie en -agressie en gesprekken kunnen voeren met jongeren omtrent homoseksualiteit.

Tijd

- Om het thema homoseksualiteit te borgen is het noodzakelijk dat er bewust tijd wordt ingepland en aangeboden voor de uitvoering. Wordt dit niet gedaan dan is de kans groot dat het op de stapel verdwijnt.

Prioriteit

- Het belang van het onderwerp moet duidelijk zichtbaar worden op de agenda. Er zijn zoveel belangrijke onderwerpen die aandacht verdienen binnen het jongerenwerk dat het belangrijk is niet te vergeten prioriteit te stellen aan het bespreekbaar maken van homoseksualiteit. Dit hoeft niet bij elk overleg, maar kan bijvoorbeeld twee keer per jaar op een teamoverleg terugkeren. Daarnaast is het als professional ook voor een deel je eigen verantwoordelijkheid of je prioriteit stelt aan het onderwerp.

Steun van management / teamleider

- Om de stappen in bovenstaande uit te kunnen voeren is het nodig dat het management achter de professional staat en hem/haar faciliteert in het uitvoeren van het plan. Idealiter wordt er beleid gemaakt om het onderwerp te verankeren in de organisatie en wordt daaruit voortvloeiend een omschrijving van professioneel handelen t.a.v. dit onderwerp geformaliseerd/ontwikkeld.

Budget

- Wanneer er voor een bepaalde activiteit budget nodig is, kan dit niet uitgevoerd worden zonder dat het management / teamleider dit budget toekent.

Deskundigheidsbevordering

Idealiter volgt elke jongerenwerker een training om te leren homoseksualiteit bespreekbaar te maken, zodat zij handvatten hebben om te gaan met homofobie en-agressie en gesprekken kunnen voeren met jongeren omtrent homoseksualiteit.

BIJLAGE I: Roze sociale kaart

In deze bijlage vind je een lijst met LHBT gerelateerde(belangen) organisaties, clubs, tijdschriften etcetera. Gezien de veranderlijke aard van sommige van dezen is deze lijst niet uitputtend, maar geeft het wel een goede indicatie van het aanbod.

Landelijke belangenorganisatie voor LHTB:

- **COC** - www.coc.nl
Via de website van het COC zijn via links veel andere websites te benaderen.
- **Veilige Haven** - www.veilighavenamsterdam.nl/
Veilige Haven in Oost (Nijmegen) - www.veilighavenoost.nl/
- **Secret Garden** - www.stichtingsecretgarden.nl/
- **Jong & out** (< 18 jaar) - www.jongenout.nl/ en www.18min.eu
- **Stichting De Kringen**, gespreksgroepen voor LHTB- jongeren- www.dekringen.nl
- **De Dialoog**, onderdeel van COC - <http://www.dialoog.nu>
- **Stichting SaVo** (Samen Vooruit), organisatie die taboe doorbrekende onderwerpen op een laagdrempelige manier bespreekbaar maakt, waaronder homoseksualiteit – www.stichtingsavo.nl
- **Positive Tribe**, praatgroep voor zwarte en migranten LHBT die leven met Hiv/Aids – via COC te bereiken
- **Movisie**, kennisinstituut voor sociale vraagstukken – www.movisie.nl

Landelijke informatie websites:

- Website met laagdrempelige informatie over homoseksualiteit – www.allesovergay.nl
- Website voor zowel voor holebi als transgender jongeren, ook wat je als ondersteuner kan doen (tip: verschillende handboekjes voor sociaal werkers)- www.iedereenisanders.nl
- Website voor jongeren - www.comingout.nl
- Website voor jongeren - <http://www.comingoutzone.nl>
- Website voor jongeren met bi-culturele achtergrond - www.respect2love.nl/portal/index.php
- Website voor lesbiennes – www.lesbisch.nl
- Website voor homoseksuelen - www.mantotman.nl
- **Landelijk Netwerk Biseksualiteit** (LNBi) – www.lnbbi.nl
- **Sense**, online centrum voor seksuele gezondheid – www.sense.info
- **Sociale kaart gemeente Amsterdam, LHBT hulpverlening** - http://socialekaart.amsterdam.asp4all.nl/?xsl=lijst&xdl=lijst&Trf=16064&Srt=T&Pad=T|16064|&GqvSrt=&Zip=&AllPrt=*&Prt=0

Telefonische advies & informatie LHTB (ook voor verwijzers):

- **Gay and lesbian switchboard** - www.switchboard.nl/
Open maandag, woensdag, vrijdag 14- 18.00 uur en op donderdag 19.00-21.00. Tel. 020- 6236565

Landelijke Seksuele Gezondheid organisaties

- **Soa Aids Nederland** – www.soaids.nl
- **Rutgers WPF** (sense.info) - <http://www.rutgerswfp.nl>

Informatiepunt LHTB Westertoren Amsterdam:

- **Pink points of presents** - www.pinkpoint.org/
Laagdrempelige kiosk met folders LGTBQ map e.d.

Tijdschriften/ boekhandel voor LHTB (verkrijgbaar bij AKO):

- **Expreszo** (tijdschrift) - www.expreszo.nl
- **Gay & Night** (tijdschrift) – www.gay-night.nl
- **FERRY Menly Magazine** (tijdschrift) - <http://www.ferrymag.com/>
- **Gaykrant** - www.gaykrant.nl
- **Meidentijdschrift - Zij aan Zij** = <http://zijaanzij.nl/>
- **Winq Magazine**- www.winq.nl/
- **Vrolijk (boekwinkel)** - www.vrolijk.nu

LHTB cafés (uitgaan):

- **Prik** (café) – www.prikamsterdam.nl
- **Vive la vie** (café voor vrouwen) - www.vivelavie.net/
- **Saarein** (café voor vrouwen) -www.vrouwennuvoorlater.nl/
- **De Trut** – www.trutfonds.nl
- **Uitgaan voor jongeren** - www.clubroque.nl/
- **Pink Istanbul**- www.facebook.com/PinkIstanbul
- **Getto** – www.getto.nl
- **Straten met LHTB cafés:** Regulierdwardsstraat/ Kerkstraat/ Amstel/ Zeedijk
- **Nighttours** (digitale gay guides) – www.nighttours.com

Agenda's:

- **Gay and lesbian switchboard** - www.switchboard.nl
- **COC Amsterdam** – www.cocamsterdam.nl

Transgenders (transgenders/transseksuelen):

- **Genderteam VUmc** - www.vumc.nl/afdelingen/zorgcentrum-voor-gender/
- **Transvisie** (hulp/voorlichting voor transgenders en transseksuelen) - <http://www.transvisie.net/>
- **Transgender Netwerk Nederland** - <http://transgendernetwerk.nl/>

Sport:

- **John Blankenstein foundation** - www.johnblankenstein.nl/
- **GUTS** (*Gay Union Through Sports*) www.homosport.nl

Op sociale media (Facebook):

- **(Turks) Homoloket** op Facebook: Homoloket Turkse LHBT, homoloket@hotmail.com
- **Pink Istanbul**- www.facebook.com/PinkIstanbul
- **Man tot Man** – www.facebook.com/mantotman

Buurtgroepen:

- **Pink postcode** groepen, oa. PINK1019/ PINK1094-1095 / Pink IJburg / LHBT Oosterpark / Pink Nieuw-West / Pink Pijp&Rivierenbuurt /

Discriminatie en geweld aangifte:

- **Roze in Blauw**, homonetwerk van de Politie. (bereikbaar via algemene politielijn)

BIJLAGE II: Regenboogvlag

Sinds eind jaren zeventig fungeert een regenboogvlag als symbool van de homobeweging en wordt sindsdien onder andere meegevoerd bij de Gay Pride Parades en uitgehangen bij homobars en talrijke andere bijeenkomsten van homo's, lesbiennes en aanverwante seksuele minderheden.⁹

Hieronder een voorbeeld (via Google zijn talloze plaatjes van regenbogen en regenboogvlaggen te vinden en kun je tevens inspiratie opdoen voor accessoires in regenboogkleur):

⁹ Bron: Wikipedia.

Ijsterk

@ Hogeschool van Amsterdam
Lectoraat Youth Spot
Kenniscentrum Maatschappij en Recht
Wibautstraat 5b
Postbus 1025
1000 BA Amsterdam
www.hva.nl/youthspot